

1

Jistě, mohla jsem si té blížící se hrozby všimnout dřív. Kdybych nebyla tak naivní, těžko bych bez patřičné odezvy přehlédla tolik zjevných signálů.

Znaků nejen krize, ale nezachranitelného konce.

Jenže já uvažovala právě jen o běžné krizi mezi námi.

Jak jsem se potulovala mezi psychology a sociology a sem tam si něco i přečetla, dávno jsem věděla, že po pěti až sedmi letech v každém mezilidském vztahu, nejen mezi dvěma lidmi, ale i v jakékoli partě, k něčemu podobnému musí dojít, minimálně se ten svazek musí zachvět, nežijeme přece mezi anděly a ani jimi nejsme sami.

Ale někdy právě do značné míry přesvědčivé vědomí o něčem zdánlivě průzračném nás může zmást a na tu zkušenost přijdeme obvykle až už je pozdě.

Což se mi stalo a všechna varování jsem podcenila.

Marně teď večer před usnutím i během dne hledám příčinu, proč jsem mohla být tak pošetilá. Nemohla jsem přece spoléhat jenom na chatrné poznatky z druhé ruky a z disciplín, které jsem nikdy soustavně nestudovala.

Nemluvě o tom, že člověk nikdy nemá dát jen na to, co kdy kde slyšel nebo se dočetl.

Bláhově jsem si myslela, že po odeznění první a dalších hádek má můj manžel vlastně pravdu, jen zvyšuje nároky na náš společný život, od bytu přes postel k přátelům a všechno kolem, než jsem přišla na to, že si jen vymýšlí, aby mě usvědčil, jak jsem k ničemu.

"Jsi k ničemu, Jano!" konečně mi jednoho dne řekl naplno.

Přítom šlo o pitomost. Podepsala jsem šek na v podstatě nicotnou částku, aniž jsem se ho laskavě zeptala, zda náhodou nevybral z účtu až na jakýsi povinný základ všechny peníze.

Vybral.

Něco podobného předtím nikdy neudělal.

A já jsem se nezmohla ani na repliku, proč mi o té neobvyklé transakci neřekl sám.

Přítom o nic nešlo, banka šek proplatila, jenom nás na překročení aktiv upozornila a zaplatili jsem pár korun debetního úroku.

Vůbec tedy nebyl důvod k nějaké bouřce.

Když jsem se nebránila, zákonitě jsem postupně byla nemožná i jinak, a nakonec jsem znejistěla, že mi nešly ani triviality. Třeba se podle manželových představ postarat o hosty, i když přiznávám, že jsem zas tak reprezentativní hostitelkou nebyla. Tahle role mi příliš neseseděla. Připadala jsem si vždycky jako lepší servírka. A manželovy oči stále na sobě, zda něco zvořu, dokonávaly své.

Nakonec jsem měla pocit, že má snad radost, když mi cokoli nejde. Nejhorší totiž je, když ženská při obsluhování začne přemýšlet, nepočíná si spontánně, rutinně, nemá to v sobě. Znáte ty pohyby, jestli sáhnout tam či onam, tak nebo jinak, ruka podivně zakmitá, až vám upadne talíř nebo porazíte skleničku a zrovna s červeným vínem, takže máte další problém, jak ten ubrus vyprat. A o kalhotách či šatech nemluvě.

"Nabal si tedy některou z těch ženských, co se nabízejí v Anonci!" konečně jsem se proti jeho navenek taktnímu sekýrování vzbouřila.

Ty inzeráty mi pily krev. Jak se může nějaká ženská nabízet a anoncovat, když už to hrůzné slovo musím použít, že je mimo jiné i vynikající nebo dokonce výtečná hostitelka?

A proč zároveň nenapíše, jak je i v posteli výborná?

I s těmi podivuhodnými znaky, na které jsem jednou náhodně narazila, Bi, F, S/M etc., kterým jsem i přes usilovné přemýšlení porozuměla jen zčásti.

Tohle spojení není náhodné, začala jsem mít doma těžko překonatelný dojem, že můj muž mou nemotornost, ale to je silné slovo, přenáší i do postele. Spíš postrádal jakýsi pro mě těžko dosažitelný perfekcionismus, o čemž se mi nechtělo nejen uvažovat, ale ani si připomínat.

Chyba byla, že jsme neměli děti, i když já je chtěla. Neměla jsem důvod je odkládat. Zás tak mi na nějaké pracovní kariéře nezáleželo. Neměla jsem ctižádost vyniknout. Konečně v oboru, který jsem studovala, se cosi takového může zdařit jen několika vyvoleným. Nikdy u nás neexistovala ve světě známější statistická škola. I když tu pár chytrých statistiků vždycky bylo.

Já jsem výsledky svého studia chtěla uplatnit jen utilitárně při nějaké praktické práci. Podařilo se mi to v nejrůznějších výzkumech veřejného mínění. Tam o nějaká zvláštní kouzla přímo nejde, jen o takovou běžnou rutinu. Navíc jsem se nechala uvrtat a přivydělávala si jako anketérka, s čímž se můj muž nedokázal smířit, že jen ztrácím čas kvůli pár korunám, které nepotřebujeme, on jich prý vydělá dost. Mě ale bavilo dostávat se tak do kontaktu s lidmi, na které bych jinak těžko narazila. A překonávat jejich odpor odpovídat.

Možná ten základní problém už spočíval ve faktu, že jsem vůbec šla statistiku studovat. Jen jsem podlehla tomu, že mi matematika jakžtakž šla, aspoň jako holce. Snad i proto, že táta matematiku učil, i když jenom na střední škole. Tedy něco jako rodinná tradice, ačkoli táta na ní nelpěl. Považoval školu za mordýrnu, jak říkal, a učit matematiku za dvojnásobnou. Že sice nutí myslet, což už se však v postmoderní době prý chce jen málokomu. Stejně jako pracovat. Tak už se totiž dávno peníze nevydělávají. Myslel asi ty velké.

Přeháněl, ale zároveň měl i kus pravdy. Jak si třeba normálně vydělat na dům či byt, který přijde minimálně na pár miliónů?

Máma také učila, pro změnu češtinu a tělocvik, ale já po ní nebyla, daleko víc po tátovi.

Ale už ten fakt, že jsem byla z učitelské rodiny, nejdřív na vesnici, později ve městě, mě musel nějak poznamenat. I přesto, že už to nebylo dávno povolání, o kterém se kdysi hovořivala jako o poslání. Po listopadu se v postavení učitelů nezměnilo v podstatě nic, naštěstí naši byli už v důchodu, jen občas zaskakovali, když byl někdo nemocný či nějaká učitelka na mateřské, což bylo stále vzácnější.

"Na děti máš ještě čas!" slyšela jsem několikrát od manžela.

Teprve před hrozícím rozvodem mi jako blesk z čistého nebe došlo, že nikdy neřekl: Na děti máme ještě čas! Vždycky tu chyběl plurál, jako bych děti chtěla jen já, šlo vysloveně o mé přání.

Asi měl pravdu, byla jsem v některých věcech nepřekonatelně zabeďněná. A snad jen proto, že jsem mu tak věřila. Jak se kdysi před lety snažil, až podbízel, podlézal, vnucoval se, aby mě získal. Měla jsem vážnou známost, kterou mi rozbil.

Ale teď se musím opravit, sama jsem si ji rozbila, když jsem mu na jeho dvoření naletěla. A on poté jako by zdánlivě z legrace dával k dobrému: "Když mi dá ženská čtvrt hodiny příležitost, tak ji ukecám!"

Mě ukecával několik měsíců!

A já jsem ani v těch nejzuřivějších hádkách nebyla schopná mu jeho devótnost vmést do obličeje.

Taková jsem byla prachobyčejná sketa.

Jak jinak, chybělo mi sebevědomí.

Nejhroznější bylo, že manžel nikoho neměl. Myslím vážnou lásku. Buď by mi tu zvěst někdo donesl, nebo by se sám pochlubil. Chtěl se pravděpodobně se mnou rozejít, že jsem ho omrzela. Ale to použité aproximativní slovo je pro mě jako statističku slabé. Dalo by se spíš říct, že mě už měl určitě dost, ne-li plné zuby, i když si mě sám kdysi tak nemožně předcházal.

Ten fakt mě zmátl nejvíc. On však tenkrát prostě asi viděl pěknou holku, jednu z těch zajímavých, která se mu vyhýbala a potom i vzpírala, což ho ještě víc jako vždy úspěšného lovce, jak bych ho ovšem nikdy před naším rozchodem takhle nepojmenovala, vybičovávalo k tomu, aby mě dostal.

I za cenu, že si mě i vezme.

Možná si v tu dobu kladl otázku, co je ve mně tak cenného či originálního, že se k němu stavím tak odmítavě. Jenže já prostě byla taková, těžko jsem se už v dětství i v mládí ke klukům přibližovala. Tím spíš k mužům, když jsem byla dospělá. Navíc mě zrazovala jedna nepříjemná fyziologická slabina, v přítomnosti druhého pohlaví jsem se červenala, zvlášť když se mluvilo o některých decentních věcech.

Ne snad, že bych byla puritánka, vůbec ne, prostě jen tak moje tělo reagovalo na všechno týkající se intimní sféry. Až mě to dokonce nějak i stylizovalo, podřizovala jsem podvědomě své chování tomuto zcela zjevně fyziologickému procesu. Příliš jsem ale ani nehledala vysvětlení tohoto rozporu, který byl kdesi hluboko ve mně. Jako kdybych se s tím smířila, že se červenám. Konečně v tom bylo i trochu ženské kalkulace, že jsem se tím stávala pro muže přitažlivější. Stále obecně platí, že s červenáním se spojuje nejen čistější svědomí, ale i nevinnost. Což mnohé muže přitahuje, i když určitě ne všechny. Ale nějaký dávný relikv v pozadí určitě je. Ať jsem o jeho původu přemýšlela sebeúporněji, na nic jiného jsem nepřišla,